

FORMINGSVEILEDER

REGULERINGSPLAN

DATO: 27.10.2026

HF-FAKULTETET

GNR 164, BNR. 211, AREALPLAN-ID 70100000

Temaer:

<u>Innledning:</u>

1. Overordnet plangrep
2. Tilpassing kulturmiljø

<u>Del 1 Bebyggelse:</u>

3. Arkitektonisk hovedgrep og volumtilpasning
4. Koblinger og visuelle brudd
5. Første etasje, innganger og kantsoner
6. Utrykk, materialitet og detaljering

<u>Del 2 Landskap:</u>

7. Hovedgrep og utforming
8. Materialbruk og vegetasjon
9. Sydnesplassen
10. Nabolagsplassen
11. Sørvestsiden

UNIVERSITAS BERGENSIS

VILL PLAN

hlm arkitektur

SMEDS VIG landskapsarkitekter

INNLEDNING

FORMÅL MED PLANEN OG BRUK AV VEILEDEREN

For å samlokalisere HF-fakultet planlegger Universitetet i Bergen et nytt bygg mellom Sydneshaugen skole og eksisterende HF-bygget på Nygårdshøyden. Planområdet ligger i hensynssone kulturmiljø H570 og båndleggingssone kulturmiljø H730.Planforslaget har ambisjoner om høy arkitektonisk kvalitet som ivaretar og viderefører de kulturhistoriske kvalitetene i nærmiljøet. Samtidig skal plangrepet tilføre nye kvaliteter i nybygg, byrom og sikre god universell utforming.

Hensikten med formingsveilederen er å sikre at reguleringsplanens ambisjoner videreføres i detaljfasen for de enkelte bygg og byrom. Veilederen gir intensjoner og prinsipper for utforming av arkitektoniske kvaliteter og landskapsgrep i samspill med kulturmiljøene: Universitetsområdet (H570_1) og Nygårdshøyden (H570_2). Den er retningsgivende for utforming av bebyggelse og byrom, og suppleres av planbestemmelsene.

De kulturhistoriske verdiene i området har vært førende for plangrepet, en tilpasning til kulturmiljø er derfor gitt en egen, innledende side i formingsveilederen.

Det innledes med temaene Overordnet plangrep og Tilpasning kulturmiljø.

Formingsveilederen bygger på Byarkitektens mal.
Til sammenligning med formingsveiledere for større områdeplaner, er denne formingsveilederen begrenset.

PLANAVGRENSNING

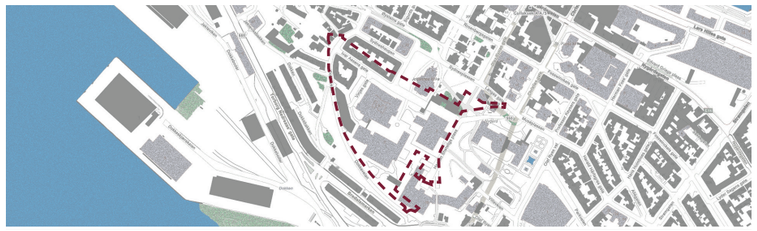

RELEVANT PLANBESTEMMELSE (ikke uttømmende)

Hensikten med planforslaget er å etablere et nytt bygg for samlokalisering av det humanistiske fakultet ved Universitetet i Bergen. Hovedformålet i planen er undervisningsformål. Eldre og nyere bygg skal sammen danne en undervisningsklynge. Det bygges ett nytt bygg på eksisterende parkeringshus-tomt. Det nye bygget består av en base som bygges i eksisterende parkeringshus og en treetasjes hoveddel oppå basen som avsluttes med en tilbaketrukket taketasje. Det er regulert endringer i fasadene i eksisterende bygningsmasse på Sydneshaugen skole, S-blokken samt HF-bygget for å koble nybygget til disse. Endringene skal tilpasses Sydneshaugen skoles status som fredet (H730) og HF-bygget samt S-blokkens status som bevaringsverdige (H570).

Planen tilrettelegger for utbedring av flere byrom innenfor planområdet. Sydnesplassen sør opprustes og bindes sammen mot nord ved hjelp av gatetun og park. Vinjes gate omdannes til torg og park og det etableres en ny universell kobling mot Dokkeveien som orienterer seg videre mot utviklingen på Dokken. Arealet fra Fastings Minde langs sørsiden av HF-bygget og S-blokken reguleres til park.

Det vises til planbeskrivelsen for detaljert beskrivelse av planforslaget.

OVERORDNET PLANGREP

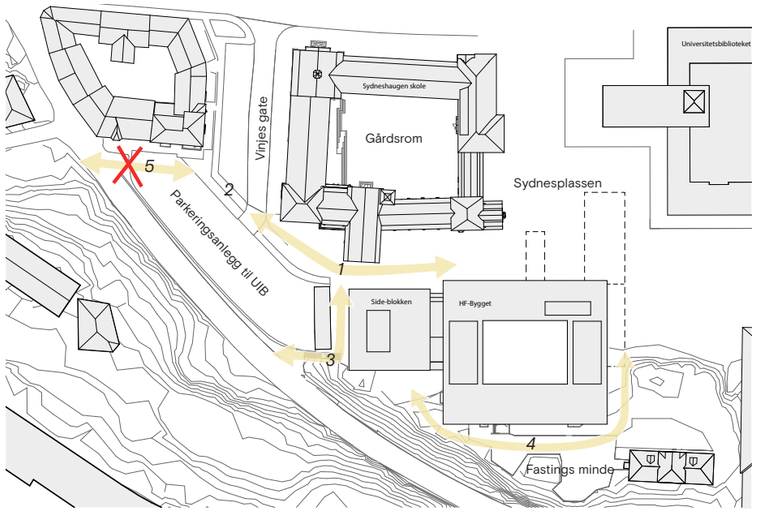

1. Dagens situasjon - Byromsstruktur og forbindelser
Det er gjort flere grep for å opprettholde og forbedre kvaliteter i eksisterende byrom og byromsstruktur.

1. *Passasjen mellom HF-bygget og Sydneshaugen skole.*
2. *Vinjes gate med gateparkering og parkering på tak av parkeringsanlegg*
3. *Trappeforløp fra Dokkeveien på hjørnet av Side-blokken.*
4. *Gangforbindelse på sørsiden fra Vinjes gate mot Fastings Minde rundt HF-bygget.*
5. *Ingen kobling til Dokkeveien fra Vinjes gate.*

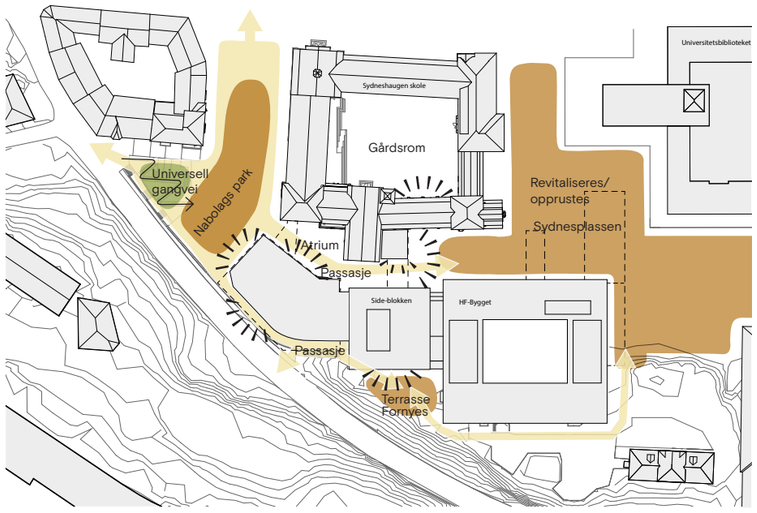

2. Tilførte kvaliteter

Det skapes nye samspill mellom ute og inne og eksisterende byrom rustes opp og tilføres nye kvaliteter og funksjoner.
- *offentlige møteplasser og nabolagspark skapes/revitaliseres/opprustes*
- *offentlig park med universell gangvei kobles til Dokkeveien*
- *offentlige koblinger*
- *aktiv fasade*

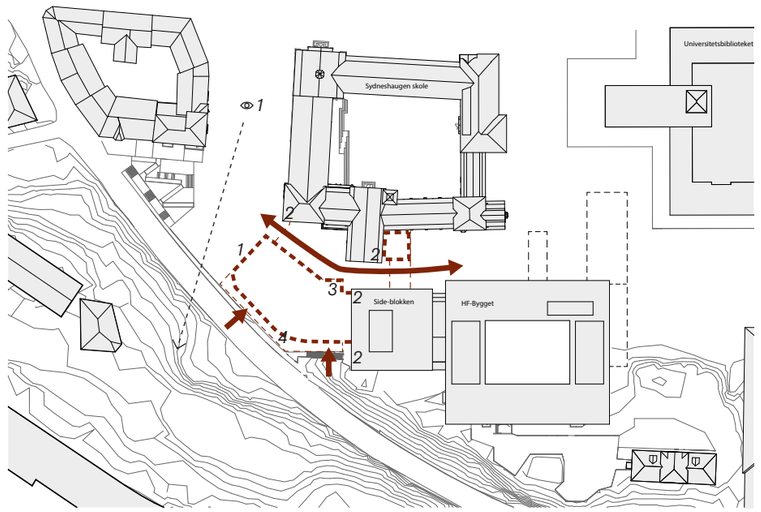

3. Fotavtrykk nybygg
Fotavtrykket på nybygget er formet av hensyn til byromsstruktur og visuell kontakt.

1. *Fasadelinje mot Vinjes gate plasseres mellom hjørnet til Sydneshaugen skole og 90 grader på Dokkeveien. Dette for å opprettholde visuell kontakt fra Vinjes gate mot Damsgård.*
2. *Hjørner fristilles på eksisterende bygg.*
3. *Hjørnet på nybygg mot passasjen trer frem og står på linje med HF-byggets fasade. Byrommet mellom Sydneshaugen skole er allikevel bredt og oversiktlig.*
4. *Første etasje trekkes tilbake mot sørvest for å opprettholde gangforbindelsen mellom Vinjes gate og Fastings Minde rundt HF-bygget.*

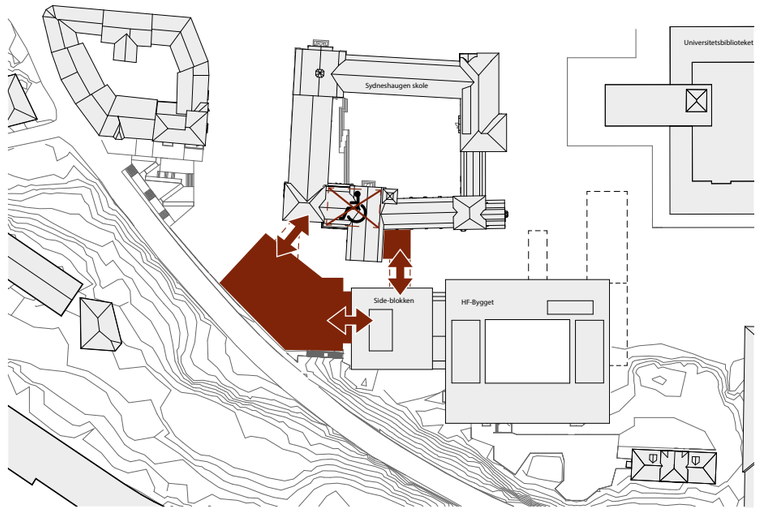

4. Samlokalisering og universell utforming

Samlokaliseringen skal understøtte samhandling og samarbeid innad i fakultetet.
Det er essensielt å bygge broer mellom bygningene som sørger for fullklimatiserte naturlige forbindelser.
Gangbroene skal i tillegg bidra til bedret universell utforming i Sydneshaugen skole.

INNLEDNING

TILPASNING TIL KULTURMILJØ

Planlagt ny utbygging skal etableres i et kulturmiljø som i planforslaget er vernet med hensynssoner og båndleggingssoner. Innenfor hensynssonene ligger det bygg med kulturhistorisk verdi som skal bevares og bygg som er fredet ihht. kulturminneloven. Området preges av en variasjon av enkeltstående bygg fra ulike tidsepoker og med ulike arkitektonisk form og uttrykk. Fra 1700-tallets lystgård, Fastings Minde til skole- og museumsbygg i nygotik, Sydneshaugen skole og kulturhistorisk museum, til modernistiske universitetsbygg fra 1960 tallet, og til transformasjon av juridisk fakultet i 1994.

Et nybygg vil påvirke eksisterende kulturmiljø. Dialogen med kulturmyndighetene har derfor handlet om hvordan vi kan bygge skånsomt i dette kulturhistoriske miljøet. Det er bl.a. laget en konsekvensutredning på kulturmiljø.

Det er et særtrekk ved kulturmiljøet at området består av enkeltstående bygg, som hver for seg representerer ulike tidsepoker. Det er naturlig at et nybygg vil føye seg til rekken av særegne bygg med høy arkitektonisk verdi slik som Sydneshaugen skole. Bygget skal ha en "hensynsfull egenart".

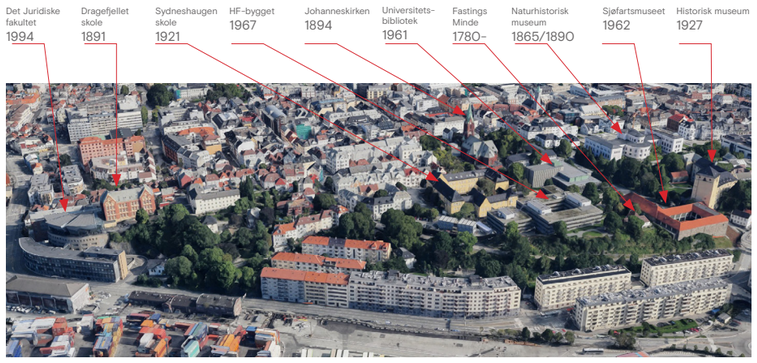

RELEVANT PLANBESTEMMELSE (ikke uttømmende)

4.1.1. Fellesbestemmelser for bevaring kulturmiljø (sone H570)

4.1.1.a. Dersom bevaringsverdig bebyggelse må erstattes med nybygg på grunn av brann eller andre årsaker, tillates det oppført bebyggelse med samme plassering og dimensjoner i utstrekning og høyde som den eksisterende.

4.1.1.b. Tiltak som gjelder utomhuselementer som ramper, møblering og hageanlegg skal ta hensyn til kulturmiljøverdiene i området. Formingsveilederen datert 27.10.2026 er retningsgivende.

4.2.1. Båndleggingssone H730_1 – H730_3 omfatter de forskriftsfredete bygningene Sydneshaugen skole med skolegård (o_UN2), Universitetsbiblioteket med uteareal (o_UN3) og Fastings Minde (o_UN5). Bygningene er fredet etter kulturminneloven § 22a, for nærmere fredningsomfang og -bestemmelser vises det til fredningsforskriften av 18.06.2014. Alle tiltak ut over ordinært vedlikehold skal godkjennes av rette kulturminnemyndighet.

Veiledning: Alle tiltak i hensynssonen skal vurderes og utformes i samråd med rette kulturmiljømyndighet i god tid før tiltaket er planlagt satt i gang.

HF-bygget, anno 1967

Sydneshaugen skole, anno 1921

Fastings Minde, anno 1780

Universitetsbibliotek, anno 1961

Johanneskirken, anno 1894

Naturhistorisk museum, anno 1865/1890

Det Juridiske fakultet, anno 1994 / Dragefjellet skole, anno 1891

Historisk museum, anno 1927

Sjøfartsmuseet, anno 1962

Andre viktige momenter i nærområdet:

Eksisterende parkeringsgarasje mot Dokkeveien rives til fordel for nybygg.

Eksisterende gangbro mellom Sydneshaugen skole og HF-bygget utvides.

Gangvei fra sørvest til Fastings Minde og fastingsminde hage beholdes.

DEL 1 BEBYGGELSE

ARKITEKTONISK HOVEDGREP

Intensjonen er å samlokalisere HF- fakultet på Sydnes gjennom et nybygg som også revitaliserer eksisterende bygninger.

Nybygget skal ha en selvstendig karakter og en høy materialkvalitet, som de omkringliggende historiske bygningene innehar. Samtidig skal nybygget ta hensyn til omkringliggende bebyggelse og bidra til å fremheve fredet og verneverdig bebyggelse i området.

Nybyggets arkitektoniske uttrykk skal bidra med “hensynsfull egenart” til kulturmiljøet.

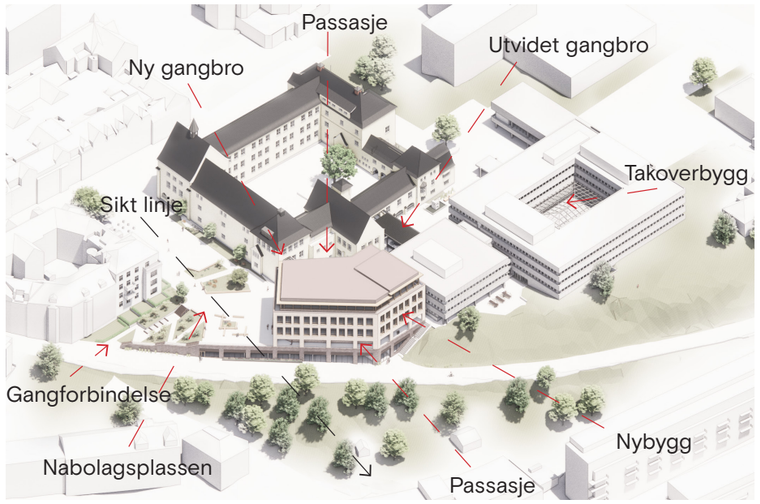

Oversikts tegning

RELEVANT PLANBESTEMMELSE (ikke uttømmende)

2.1.1. Formingsveileder datert 27.10.2026 og illustrasjonsplan datert 19.05.2026 skal legges til grunn for utforming av tiltak. Ambisjoner om høy arkitektonisk kvalitet i reguleringsplanen videreføres i detaljfasen for de enkelte bygg og uterom. Veilederen angir intensjon og prinsipp for utformingen av bebyggelse og uterom. Intensjonene beskrevet i formingsveilederen datert 27.10.2026 skal legges til grunn for byggesaksbehandlingen.

3.1.3.a. I o_UN1 kan det etableres underetasje med undervisningsformål for universitetet. Det er ikke tillat med tiltak i grunnen lavere enn fundament til eksisterende parkeringshus.

3.1.3.g. Innenfor o_UN7 tillates oppført nytt bygg med undervisningsformål.

3.1.3.h. o_UN7 skal ha flatt tak. Fasaden på taketasjen skal være tilbaketrukket minimum 1 meter fra fasade på hoveddelen. Hoveddelen skal ha maks kotehøyde +39, taketasjen skal ha maks kotehøyde +43. Formingsveilederen datert 27.10.2026 og takplan jf. bestemmelse 2.7 gir føringer for grad av inntrekning og utformingen av taket.

3.1.3.n. Det skal etableres en ny gangpassasje langs vestsiden av nybygget innenfor o_UN7. Gangpassasjen skal være min. 2,5 meter bred og ha min. 3 meter fri høyde, og skal sammenkoble o_PA2 og o_TO1.

Prinsipper

Nybyggets volum skal føye seg inn i stedets skala. Gesimshøyden på nybygget skal underordne seg taklandskapet på Sydneshaugen skole.

Basert på en tolkning av klassiske prinsipper fra nærmiljøet bør bygningskroppen tredeles horisontalt i base, hoveddel og taketasje. Hver del bør behandles særskilt f.eks. i valg av materialitet, vindusinndeling og/eller utforming. Toppetasjen skal fremstå lett og lav.

Vindushullene bør basere seg på en ordnet rytme og forholde seg til funksjonen inne og ute.

Nybygget kan bygges inntil og kobles sammen med Sydneshaugen skole og HF-bygget.

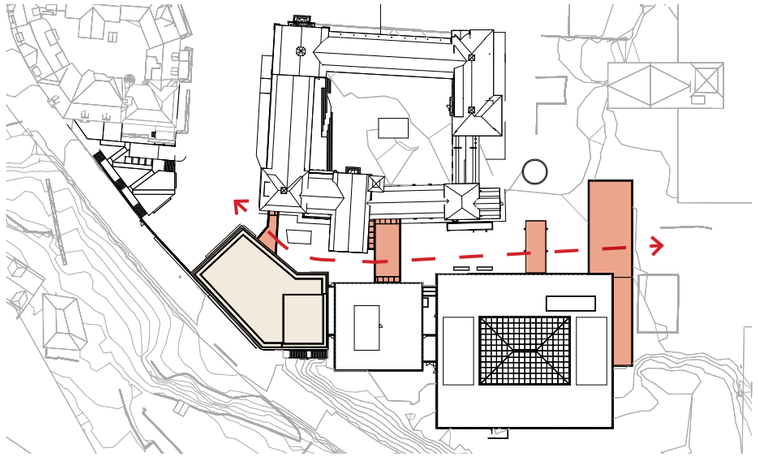

Konseptdiagram for samspill mellom eksisterende løftet volum samt baldakin og nybyggets gangbroer.

Eksisterende gesimshøyder

Gesimshøyde og skalatilpassing til Sydneshaugen skole og omkringliggende bygg

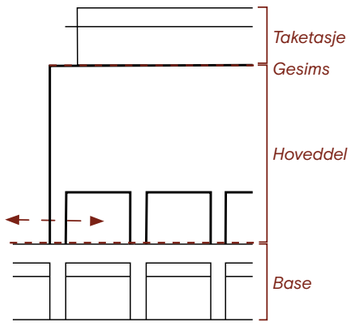

Tredeling av bygningskroppen

Nybygg sett i sammenheng med nabobygg, nabolagsplass og ny forbindelse til Dokkeveien

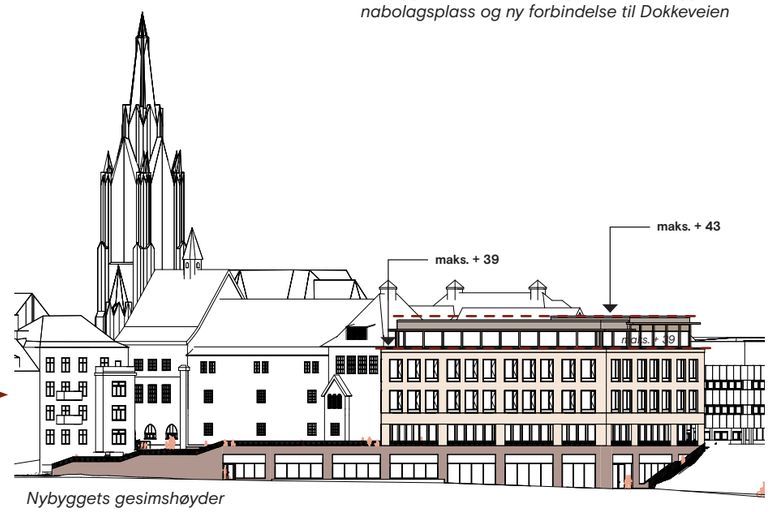

Nybyggets gesimshøyder

DEL 1 BEBYGGELSE

KOBLINGER OG VISUELLE BRUDD

Koblinger og visuelle brudd har flere formål.

- Gode innvendige koblinger mellom eksisterende bygg og nybygg er essensielt for å styrke samhandling og samarbeid på HF-fakultetet
- Koblingene skal utbedre manglende universell tilgjengelighet i eksisterende bebyggelse.
- Visuelle brudd brukes som arkitektonisk virkemiddel for møtet mellom ny og eksisterende bebyggelse. Dette med særlige hensyn til bevaring av kulturmiljø.

Det er planlagt tre koblinger mellom bygg:

1. Utvidet gangbro mellom Sydneshaugen skole og HF-bygget
   - skal fungere som en hovedpulsåre for hele HF.
2. Sammenkobling mellom HF-bygget (S-blokken) og nybygg
   - gir muligheter for økt samhandling og sambruk for fakultetet.
3. Ny gangbro mellom nybygg og Sydneshaugen skole
   - skal bidra til å bedre universell tilkomst til Sydneshaugen skole.

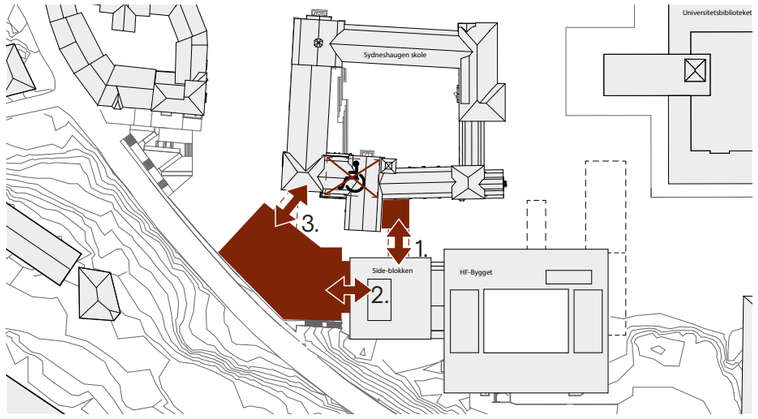

planlagte koblinger

RELEVANT PLANBESTEMMELSE (ikke uttømmende)

3.1.3.c. Det tillates at o_UN4 bygges sammen med nybygget o_UN7.

3.1.3.e. Det tillates at eksisterende gangbro mellom o_UN2 og o_UN4 utvides. iht. plankart og formingsveileder datert 27.10.2026.

Veiledningstekst: Dispensasjon må omsøkes og godkjennes av rette kulturmiljømyndighet før arbeidet kan starte.

3.1.3.f. Innenfor o_UN6 tillates oppført inngang til gangbro mellom o_UN2 og o_UN4, og til o_UN2. Det tillates byggegrop ned til k + 24.

3.1.3.j. Det tillates at o_UN7 og o_UN2 forbindes med en gangbro iht. pkt. 5.6.1 og formingsveileder datert 27.10.2026.

Veiledningstekst: Dispensasjon må omsøkes og godkjennes av rette kulturmiljømyndighet før arbeidet kan starte.

3.1.3.k. Gangbroer mellom o_UN7 og o_UN2, og mellom o_UN4 og o_UN2 skal sikres god arkitektonisk utforming jf. formingsveileder datert 27.10.2026.

Prinsipper

Gangbroer skal fungere som visuelle brudd mellom de ulike bygningsvolumene og la volumene stå som særegne bygningskropper.

Tilkoblingspunkter der ny bebyggelse møter eksisterende bygg ha et lett uttrykk og leses som visuelle brudd. Dette for at historiske bygg oppleves mest mulig opprinnelig.

Gangbroer skal være enkle i utforming og presise i design og uttrykk.

Sammenkobling mellom nybygg og S-blokken på HF-bygget bør fremstå transparent mellom de to bygningene.

Fri høyde under gangbroer skal være min. 2.8 meter.

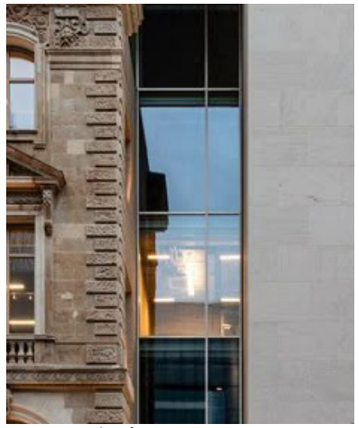

eksempel på utforming av en kobling

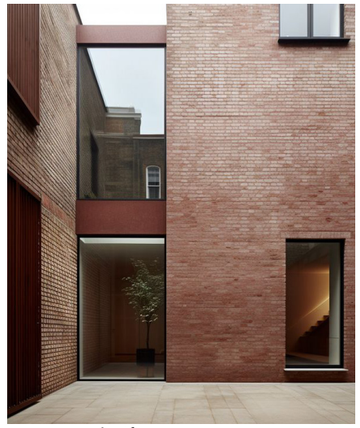

eksempel på utforming av en kobling

eksempel på utforming av en kobling

eksempel på utforming av lett og presis gangbro

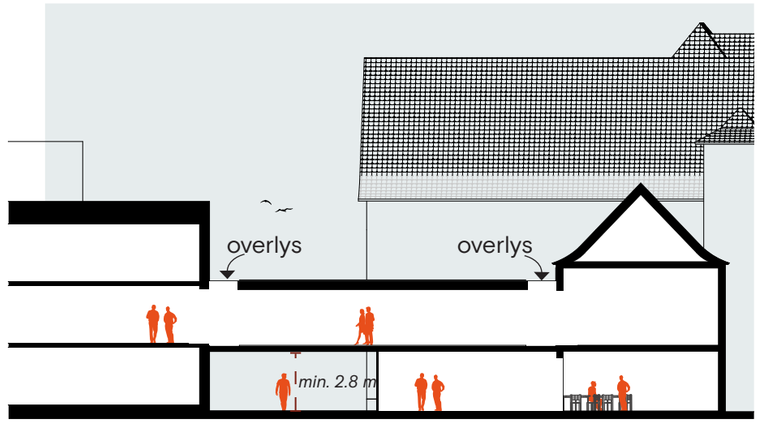

1. Utvidelse av eksisterende gangbro mellom Sydneshaugen skole og HF-bygget.

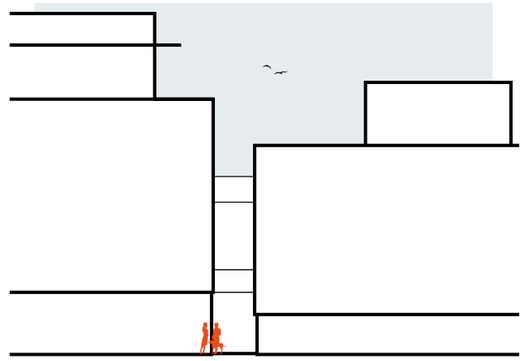

2. Ny sammenkobling mellom HF-bygget (S-blokken) og nybygg.

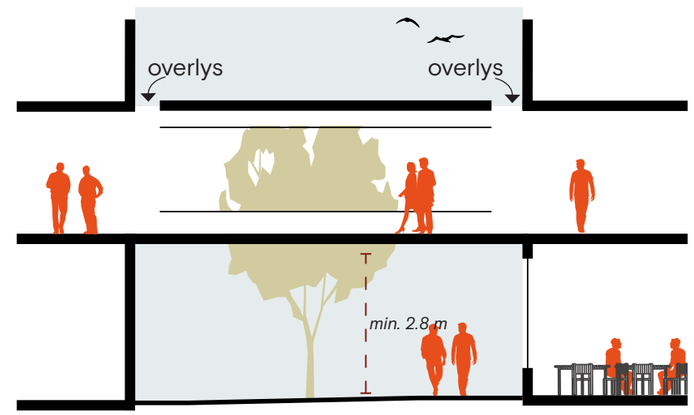

3. Ny gangbro mellom nybygg og Sydneshaugen skole.

FØRSTE ETASJE, INNGANGER OG KANTSONER

Byrom og utearealer mellom ny og gammel bebyggelse vil få en endret karakter. Første etasje, innganger og kantsoner til nybygg skal tilføye kvaliteter og løfte eksisterende kvaliteter i byrom og byromstruktur.

Kantsonene understøtter byrommenes karakter og aktivitet, samtidig med at det etableres skille mellom aktivitet ute og inne der det er ønskelig med m.h.t. funksjonene.

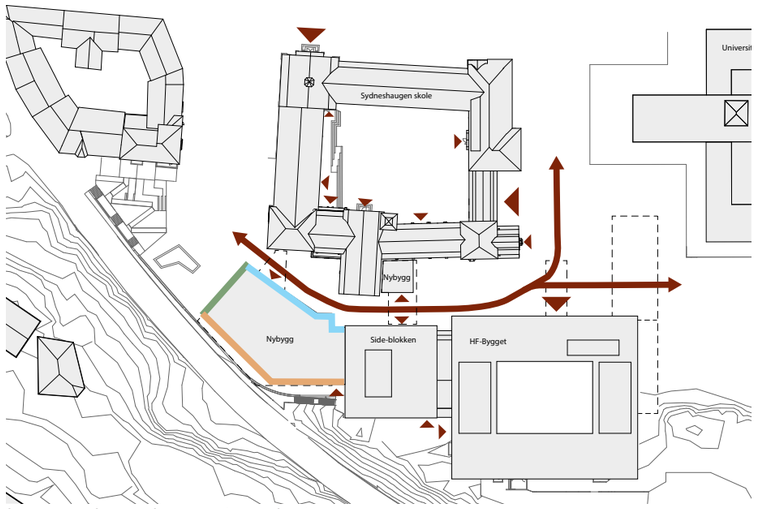

Innganger, bevegelsesmønster og kantsoner.

Kantsoner:

- *Mot gangpassasjen*
- *Mot Vinjes gate*
- *Mot Dokkeveien*

- *Viktige bevegelseslinjer*
- *Hovedinngang/sekundær inngang*

RELEVANT PLANBESTEMMELSE (ikke uttømmende)

2.1.2. Belysning av bygg og uteområder skal bidra til å framheve fredete bygg og anlegg. Belysningen skal bidra til trygge og universelle byrom og framheve viktige bygningsdetaljer. Ved utforming av utendørs belysning skal det legges vekt på å redusere mengden strølys.

3.1.3.n. Det skal etableres en ny gangpassasje langs vestsiden av nybygget innenfor o_UN7. Gangpassasjen skal være min. 2,5 meter bred og ha min. 3 meter fri høyde, og skal sammenkoble o_PA2 og o_TO1.

5.5.1. Område merket #5 er overbygget areal (gangbro) for passasje. Innenfor #5 tillates etablert gangbro over o_TO4. Gangbroen skal forbinde o_UN2 og o_UN4 i 2. etasje og ha maks GH +33,5. Høyde fra bakkenivå til overbygget areal skal være min. 2,8 meter. Maksimalt tillatt bruksareal (BRA) er 220 m2.

5.6.1. Område merket #6 er overbygget areal (gangbro) for passasje. Innenfor #6 tillates etablert gangbro over o_TO4. Gangbroen skal forbinde o_UN2 og o_UN7 i 2. etasje og ha maks GH + 35. Høyde fra bakkenivå til overbygget areal skal være min. 2,8 meter. Maksimalt tillatt bruksareal (BRA) er 60 m2.

Prinsipper

Nybyggets første etasje bør være åpen og utadvendt samtidig med at innsyn i undervisnings situasjoner bør begrenses.

Fasaden bør være rytmisk og solid i sitt utrykk samtidig som den åpner seg mot omgivelsene.

Plantebed og sittekanter kan benyttes på Vinjes gate. Det vil tilføye kvaliteter og bidra som et filter mellom ute og inne på gateplan. Filteret vil gi innsyn og utsyn, men begrenser dette noe.

Nye innganger skal ligge naturlig ift. bevegelsesmønster og vil bidra til trygghet og aktivisering av passasjen mellom Sydneshaugen skole og nybygget.

Nye innganger skal underordne seg eksisterende hovedinngang til HF-bygget.

Illustrasjon beplantning og møblering

Delvis åpen første etasje

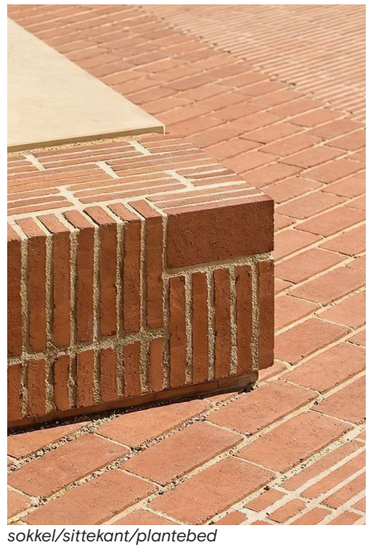

sokkel/sittekant/plantebed

Kantsoner:

Kantsonene på nybygget defineres av de tre viktigste møtene: Dokkeveien, Vinjes gate og passasjen mellom Sydneshaugen skole og nybygg.

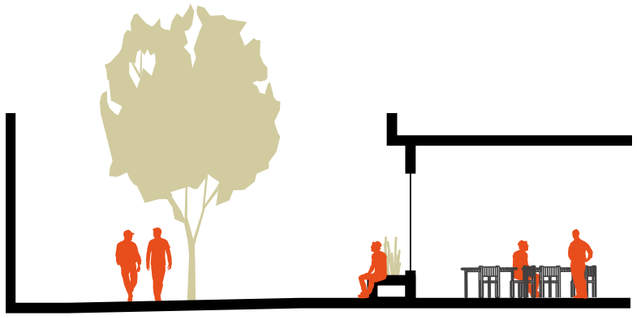

Mot passasjen mellom Sydneshaugen skole og nybygg

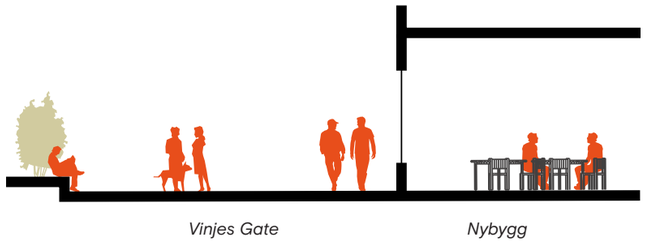

Mot Vinjes gate

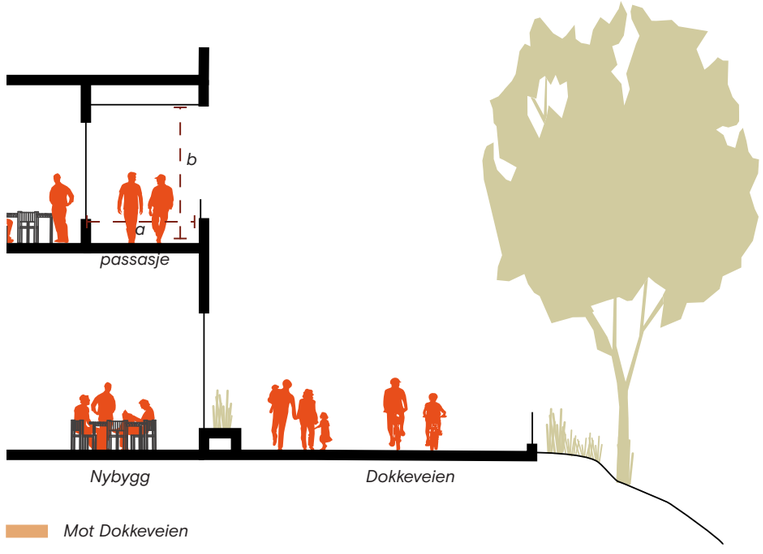

Mot Dokkeveien

a: min. 2.5 meter
b: min. 3 meter

DEL 1 BEBYGGELSE

UTTRYKK, MATERIALITET OG DETALJERING

Høy materialkvalitet, velartikulert detaljering med varige og robuste løsninger skal bidra til et bygg med arkitektonisk respektfullt egenverdi som tilpasser seg Sydneshaugen skole.

Hovedmaterialet skal være mur. Muren skal være pusset eller slemmet, fargevalg og fasadekomposisjon skal tilpasses fasaden på Sydneshaugen skole.

Gateplan er mural, men har en annen rytme enn resten av hoveddelen. Taketasjen tilbaketrekkes ift. hoveddelen.

RELEVANT PLANBESTEMMELSE (ikke uttømmende)

2.7.3. Solavskjerming skal prosjekteres sammen med fasadene på o_UN7. I rammesøknad skal fasadene visualiseres med og uten solavskjerming på sommertid, og med- og uten lys innendørs på natt- og vinterstid, for sikring av visuelle kvaliteter.

3.1.3.h. o_UN7 skal ha flatt tak. Fasaden på taketasjen skal være tilbaketrukket minimum 1 meter fra fasade på hoveddelen. Hoveddelen skal ha maks kotehøyde +39, taketasjen skal ha maks kotehøyde +43. Formingsveilederen datert 27.10.2026 og takplan jf. bestemmelse 2.7 gir føringer for grad av inntrekning og utformingen av taket.

3.1.3.i. o_UN7 tekniske systemer skal være en integrert del av den arkitektoniske utforming. Det kan tillates mindre gjennomføringer/oppbygg for teknikk og vedlikehold på maks 10% av takflaten, inntil 2m over maks gesimshøyde og min. 5m innenfor hoveddelens fasade.

3.1.3.l. Fasaden på o_UN7 skal oppføres med mur som hovedmateriale. Muren skal være pusset eller slemmet, fargevalg og fasadekomposisjon skal tilpasses fasaden på Sydneshaugen skole innenfor o_UN2. Platekledning som hovedmateriale tillates ikke. Oppdatert formingsveileder er retningsgivende for farge- og materialvalg.

Prinsipper

Nybygget skal ha mur som hovedmateriale.

Farge, overflatebehandling og fargekomposisjon skal tilpasses fasade på Sydneshaugen skole og omkringliggende bebyggelse.

Fasaden bør basere seg på en fast rytme, konstruksjonsrytmen bør være lesbar i fasaden. Basen og første etasje bør fremstå robust og åpen.

Taketasjens yttervegg skal trekkes tilbake minimum 1 meter fra hoveddelens fasade.

Taketasjen bør få et sprang i gesims, som reduserer lengdevirkningen av taket. Det vil referere til det varierte taklandskapet på Sydneshaugen skole og takoppbyggene på HF-bygget.

Tekniske rom og større tekniske installasjoner bør innlemmes i byggets arkitektur.

Basen mot Dokkeveien bør ha sin egen karakter og fremstå med et tyngre uttrykk slik sokkelen på Sydneshaugen skole.

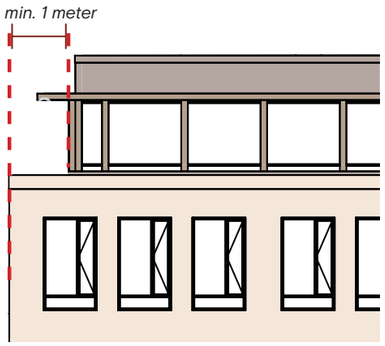

Tilbaketrukket taketasje

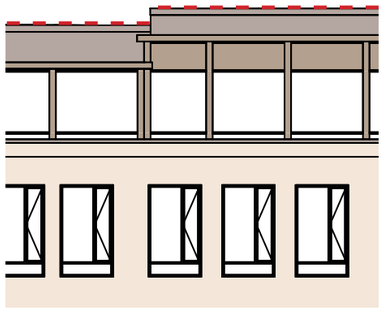

Sprang i gesims på taketasjen

Lesbar konstruksjon i fast rytme

Tegl, slemmet eller pusset og tilpasset til Sydneshaugen Skole.

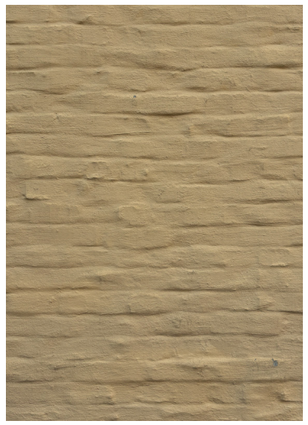

Fasadeutsnitt på Sydneshaugen skole, eksempel på overflatebehandling.

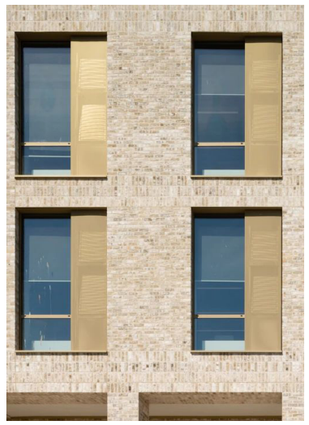

Vinduer med sidefelt/åpningsfelt

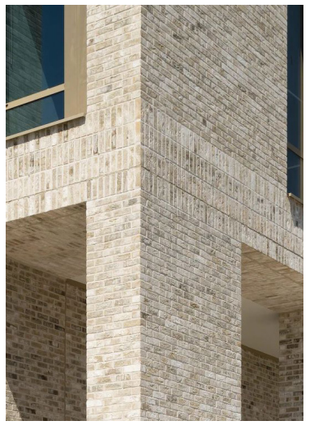

Horisontalt forband og variasjon i detaljering.

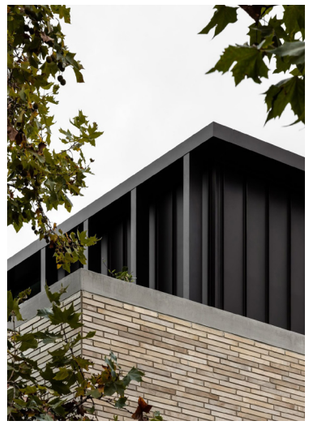

Gesims detalje skifte i materialitet på toppetasjen

DEL 1 BEBYGGELSE

OVERBYGG AV HF-BYGGET SITT ATRIUM

Det legges opp til økt bruk av atriet gjennom overbygging. Det ønskes å skape et stort, åpent og fleksibelt innendørs atrium som gir rom for økt samhandling og samarbeid for hele fakultetet.

Fleksibel innredning kan sikre at atriet kan fungere som en "Studiehage" for fordypning, men også huse større forsamlinger ved spesielle begivenheter.

Med et takoverbygg kan atriet bedre oppfylle sin opprinnelige intensjon, siden taket også hindrer støy til kontorene som omkranser atriet.

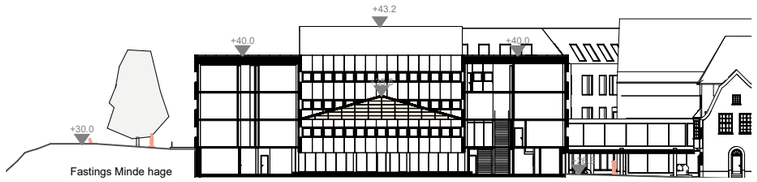

Prinsippsnitt for plassering av takoverbygg av atrium i HF-bygget.

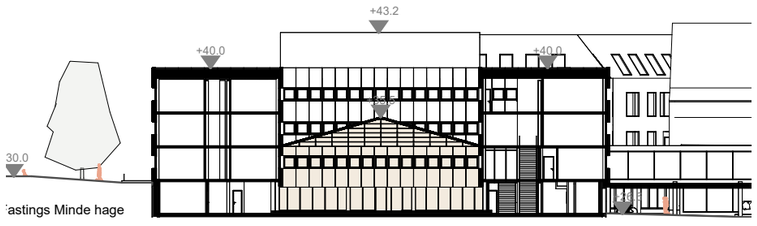

Åpent og fleksibelt innendørs atrium kan fungere som en "Studiehage".

RELEVANT PLANBESTEMMELSE (ikke uttømmende)

3.1.3.d. Det tillates etablering av tak over atrium i o_UN4. Nytt takoverbygg skal ha et uttrykk som samstemmer med HF-byggets arkitektoniske uttrykk jf., 4.1.2.d. Takoverbygget skal plasseres innenfor areal markert med juridisk linje Regulert høyde i plankartet. Maksimal mønehøyde for takoverbygget er k +35,5. %-BRA for o_UN4 i plankartet gjelder bruksareal som kan legges under nytt tak.

4.1.2.d. o_UN4 kan vedlikeholdes, utbedres og moderniseres forutsatt at eksisterende byggs målestokk, hovedform, fasader, detaljering, farger og materialbruk videreføres eller tilbakeføres. Ved alle søknadspliktige tiltak skal hensynet til kulturmiljøet vektlegges. Arkitektoniske element som hjørner skal stå fri og bevares uten tiltak.

Prinsipper

Takoverbygg skal ha et lett uttrykk og samstemme med HF-byggets arkitektoniske uttrykk.

Eksisterende elementer kan bevares, gjenbrukes og/eller nytolkes. Spesifikt grep for dette skal finnes i samhandling med relevant myndighet.

Gulvnivået kan justeres ned til inngangsnivå for trinnfri adkomst og bedre flyt på bakkeplan

Fasade mot atriet skal så vidt mulig kunne tilbakeføres ved evt. riving av takoverbygg.

Grønn "Studiehage" med høy fleksibilitet

Eksisterende atrium

Eksisterende atrium

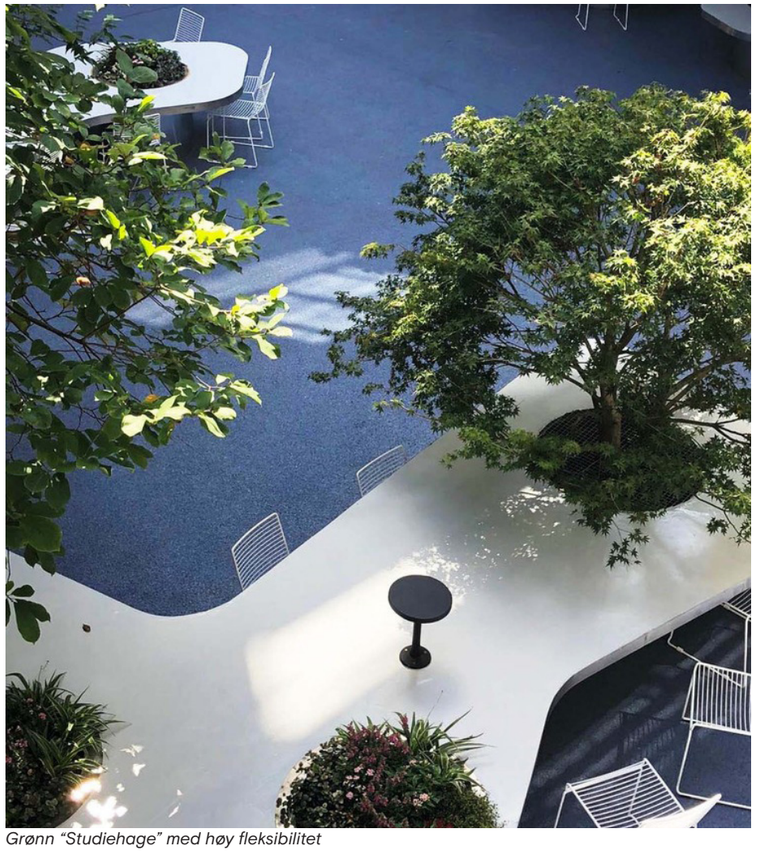

Grønn "Studiehage" med høy fleksibilitet

DEL 2 LANDSKAP

HOVEDGREP OG UTFORMING

Uteområdene knyttet til nybygget for HF skal utvikles som en helhetlig del av campus og nabolaget, med vekt på robuste og estetisk gode løsninger som hensyntar områdets historiske kvaliteter. Ambisjonen er et bilfritt område med universelt utformede gangforbindelser som gjør campus åpent og tilgjengelig for alle.

Materialbruk skal være varig og gjennomgående, med naturstein, betong, treverk og gjenbrukte elementer kombinert med grønne strukturer. Vegetasjon skal styrke biologisk mangfold og være stedegnede, mens møblering og belysning gir trygghet og orienterbarhet med begrenset lysforurensning.

Klimahensyn er en integrert del av utformingen. Overvann håndteres med blågrønne løsninger, vegetasjon fremmer naturmangfold, og materialvalg skal gi lavt miljøavtrykk og lang levetid.

Planområdet skal utvikles som et bilfritt campus med gode, universelt utformede gangforbindelser. Byromsstrukturen skal være lesbar og intuitiv, med tydelige ganglinjer som leder mot hovedinnganger og binder sammen de ulike delområdene. Hovedinngangene skal være åpne og oversiktlige, og myke trafikanter prioriteres i planområdet.

Prinsipper

Det skal etableres sammenhengende ganglinjer som leder til hovedinnganger og viktige funksjoner.

Gategulv og vertikale elementer som lysmaster kan brukes til å lede ferdsel og og skape overskuelige byrom.

Torg og gatetun skal være møteplasser med rom for lek, opphold og aktivitet.

Det skal sikre universell utforming på alle sentrale ganglinjer.

Nye tilførte funksjoner skal knytte seg til de historiske strukturer og kulturmiljøet.

RELEVANT PLANBESTEMMELSE (ikke uttømmende)

4.1.1.b. Tiltak som gjelder utomhuselementer som ramper, møblering og hageanlegg skal ta hensyn til kulturmiljøverdiene i området. Formingsveilederen datert 27.10.2026 er retningsgivende.

4.1.3.a. Hensynssone H570_2 – Bevaring kulturmiljø (Nygårdshøyden – murbyen) ligger innenfor Riksantikvarens KUL K76, et kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse.

4.1.3.c. Gateløp og vegtraseer skal bevares i eksisterende løp.

Forenklet illustrasjonsplan, utarbeidet av Smedsvig landskapsarkitekter.

MATERIALBRUK OG VEGETASJON

Materialbruk, møblering og belysning

Materialbruk og møblering skal fremstå helhetlig og robust, med hovedvekt på naturstein, betong, treverk, grus og gjenbrukte elementer. Asfalt og betong brukes på mer funksjonelle deler av anlegget, men skal kombineres med naturmateriale. Belysning skal være funksjonell og trygghetsskapende, samtidig som lysforurensning begrenses.

Prinsipper

Landskapselementer bør være plassbygde i naturstein, treverk eller likende.

Møblering bør plasseres i soner for å sikre orden og universell tilgjengelighet.

Det bør brukes gjenbrukte betongheller og robuste dekker i kombinasjon med naturmaterialer.

Gjerder, rekkverk og belysningselementer skal etableres med et helhetlig uttrykk.

Belysningskonseptet skal leder ferdsel og markerer viktige punkter.

Lysforurensning bør holdes lavt av hensyn til fugler, insekter, naboer og kulturmiljø.

Forslag til elementer fra rapporten "UIB Nygårdshøyden-Helhetsplan_2004" Intensjonen med rapporten var å gi alle UIBs arealer et helhetlig uttrykk.

Vegetasjon og biologisk mangfold

Vegetasjonen skal understøtte områdets blågrønne struktur og bidra til økt biologisk mangfold. Bruk av stedegnede arter skal sikre robusthet og tilpasning til lokalklima, samtidig som vegetasjonen fremmer fugle- og insektliv. Vegetasjonen skal bidra til både skjerming og romdannelse, og samtidig styrke opplevelsen av uterommene. Bytrær skal sikres i planen.

Prinsipper

Det skal brukes stedegnede arter som tåler lokalt klima.

Buskfelt, regnbed og trerekker bør binde sammen delområdene.

Vegetasjonstyper skal støtte opp under fugle- og insektliv.

Vegetasjon kan brukes som romdannende element og som le mot vind.

Eksisterende bytrær og vegetasjonsdrag skal bevares ihht. plankart.

Det skal sikres god skjøtsel og langsiktig robusthet i vegetasjonsvalg.

Eksempler på vegetasjon som underbygger konseptet med lokale, robuste arter, som har en funksjon utover det estetiske.

Kantsoner

Kantsoner skal bidra til å skape tydelige overganger mellom private og offentlige arealer. De skal gi beboere og brukere tilstrekkelig skjerming og trygghet, samtidig som de oppleves som aktive deler av byrommet.

Prinsipper

Det kan brukes murer, kanter og vegetasjon som buffersone for skjerming, med gjerder (der nødvendig) skjult eller integrert i grønnstruktur.

Det skal sørges for lesbare og universelt utformede overganger mellom soner.

Kantsoner skal bidrar til trygg ferdsel og sikring mot fall.

Vegetasjon kan integreres i kantsoner for helårs skjerming og romdannelse, overvannshåndtering og estetisk verdi.

Inspirasjonsbilde for bruk av vegetasjon og anvendbare fysiske avgrensninger i kantsoner.

RELEVANT PLANBESTEMMELSE (ikke uttømmende)

3.2.4.d. o_TO1 og o_TO2 skal opparbeides med fast, kjørbart dekke der det er behov for tilkomst for renovasjonsbil. Det øvrige dekket skal ha gode og varige kvaliteter. Formingsveileder datert 27.10.2026 er retningsgivende.

3.2.5.a. Innenfor o_GT2, o_GT3 og o_GT4 tillates det kjørefast torgbelegg og reduksjon av høydeforskjell mellom kjørebane og tilgrensende torg/gangarealer.

3.3.1.a. o_PA1 og o_PA2 reguleres til offentlige parkområder. Illustrasjonsplan datert 19.05.2026 er retningsgivende for ny vegetasjon og treplanting. Tilført vegetasjon skal være stedegen.

4.1.1.b. Tiltak som gjelder utomhuselementer som ramper, møblering og hageanlegg skal ta hensyn til kulturmiljøverdiene i området. Formingsveilederen datert 27.10.2026 er retningsgivende.

SYDNESPLASSEN

Sydnesplassen skal være hovedadkomsten til campus og det første møtet for besøkende. Plassen skal oppleves åpen, oversiktlig og inviterende, og fungere som en overgang mellom historiske bygg og nye funksjoner. Som knutepunkt skal den prioritere myke trafikanter og være et naturlig orienteringspunkt.

Plassen skal samtidig fungere som et representativt uterom for universitetet og nabolaget. Universell utforming og tydelige forbindelser skal sikre tilgjengelighet for alle, mens grønnstruktur og møblering skaper rammer for korte opphold. Materialbruk og belysning skal gi plassen et helhetlig og robust preg, som forsterker kulturmiljøet rundt.

Prinsipper

Plassen skal utformes som et tydelig orienteringspunkt med lesbare ganglinjer.

Gategulv og belysning kan bidra til å lede ferdsel til hovedinnganger.

Materialevalg skal skabe et samspill mellom historiske bygg og ny bebyggelse.

Universell utforming skal sikres i alle adkomstlinjer.

Nærbildet av dekket i Sydneshaugen skole, anlagt i 2006.

RELEVANT PLANBESTEMMELSE (ikke uttømmende)

2.1.2. Belysning av bygg og uteområder skal bidra til å framheve fredete bygg og anlegg. Belysningen skal bidra til trygge og universelle byrom og framheve viktige bygningsdetaljer. Ved utforming av utendørs belysning skal det legges vekt på å redusere mengden strølys.

3.2.4.c. Åpne overvannsløsninger innenfor o_TO1, o_TO2 og o_TO4 skal benyttes som et estetisk element for bortleding og fordrøyning av overflatevann.

3.2.4.d. o_TO1 og o_TO2 skal opparbeides med fast, kjørbart dekke der det er behov for tilkomst for renovasjonsbil. Det øvrige dekket skal ha gode og varige kvaliteter. Formingsveileder datert 27.10.2026 er retningsgivende.

3.2.4.e. Det tillates varelevering innenfor o_TO2. Varelevering til o_UN4 og o_UN7 skal skje gjennom hovedinngangen (#4).

3.2.4.f. Passasje mellom o_UN2 og o_UN7 på o_TO4 skal opprettholdes. Minimumsbredde er 5 meter og er sikret av byggegrenser for o_UN2 og o_UN7.

3.2.4.g. o_TO1 og o_TO2 skal opparbeides på en måte som ikke er til hinder for tilkomst med utrykningskjøretøy eller for levering av større varer/flytting osv.

3.2.4.h. Det tillates etablering av sykkelparkering innenfor feltene o_TO1, o_TO2 og o_TO4. Illustrasjonsplan datert 19.05.2026 er retningsgivende for plassering.

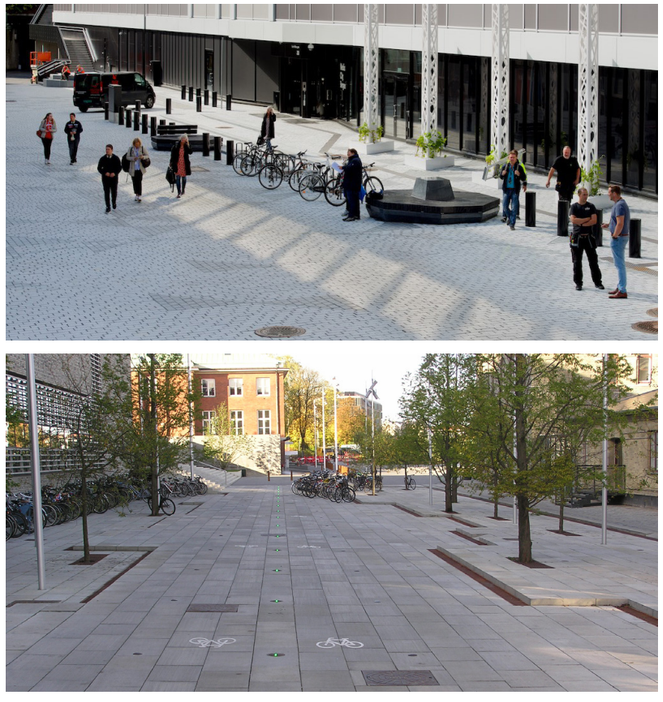

Esempler på åpne og oversiktlige plasser der myke trafikanter har prioritet.

Eksempler på eksisterende materialbruk

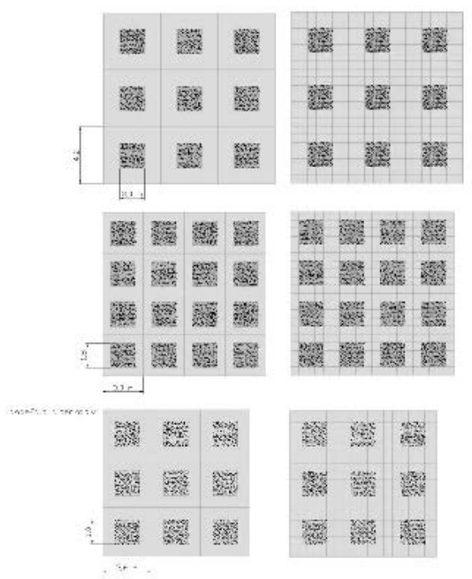

Foreslått dekke i lys betong som har ulike overflatebehandlinger i tråd med opprinnelig gategulv.

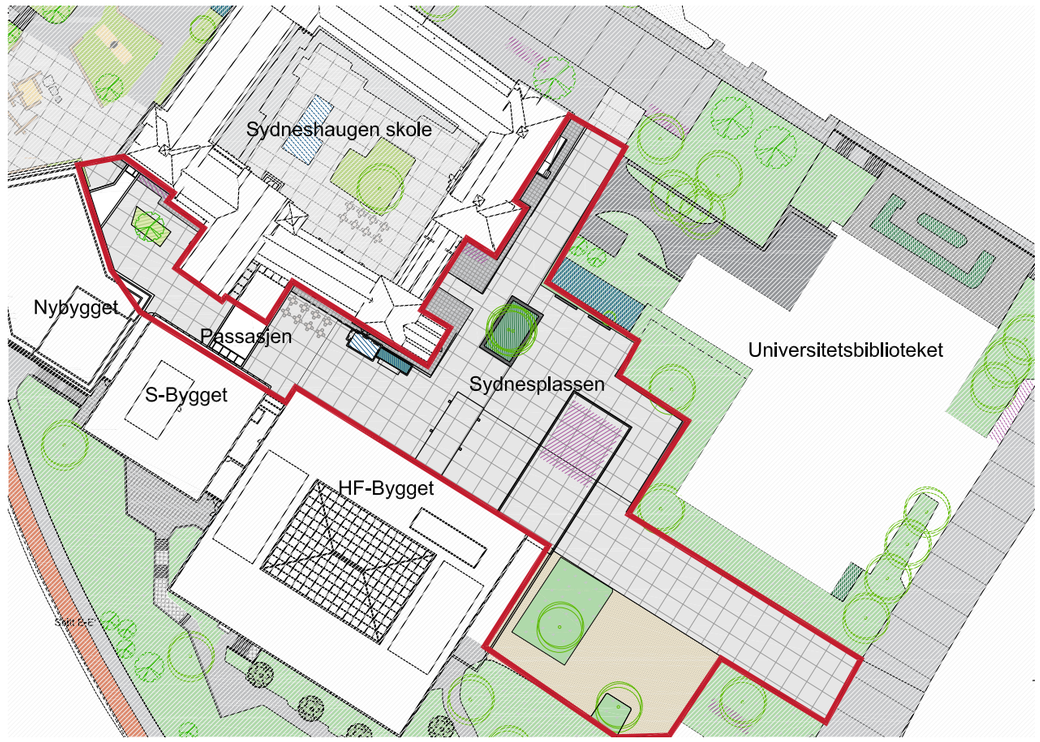

Forenklet oversiktsplan som fremhever Sydnesplassen

DEL 2 LANDSKAP

NABOLAGSPLASSEN

Nabolagsplassen i Vinjes gate skal utvikles som et attraktivt nærmiljøanlegg og en nabolagspark som samler folk på tvers av alder og tilhørighet. Den skal romme lek, aktivitet og opphold, samtidig som buekorpsets tradisjoner ivaretas. Store høydeforskjeller skal håndteres med ramper og trapper slik at alle har tilgang, og plassen skal være en møteplass der privat og offentlig liv møtes.

Plassen skal være et sosialt hjerte i nærområdet, med grøntdrag og blågrønne løsninger som gir naturmangfold, overvannshåndtering og skygge. Oppholdsflater, sitteplasser og belysning skal gjøre parken trygg og inviterende, mens åpne rom gir fleksibilitet til både hverdagsbruk og arrangementer.

Prinsipper

Naboplassen skal fungere som et grøntdrag med variert vegetasjon og robuste oppholdsrom.

Det skal tilrettelegges for lek og aktivitet på tvers av aldersgrupper.

Det skal etableres universelt utformede løsninger i trapp- og rampesystem mot Dokken-området.

Naboplassen skal tilrettelegge for flerbruk, inkludert buekorps og nabolagsaktiviteter.

Belysning og møblering skal skape trygghet og invitere til bruk.

Bildet fra dagens situasjon, preget av parkering

RELEVANT PLANBESTEMMELSE (ikke uttømmende)

3.2.4.a. o_TO1 skal utvikles på en helhetlig måte til en gate- og nabolagsplass med stedegen beplantning, vannelementer og møblering, samt rampe-trappeløsning mellom Dokkeveien og Vinjes gate. Formingsveileder datert 27.10.2026 er retningsgivende.

3.2.4.b. o_TO1 skal tilrettelegges med møblering for ulike aldersgrupper og aktiviteter, herunder at eksisterende ekserserplass i o_TO1 videreføres. o_TO1 skal tilrettelegges med plantekasser og pollinatorvennlig vegetasjon. Formingsveileder datert 27.10.2026 er retningsgivende.

3.2.4.c. Åpne overvannsløsninger innenfor o_TO1, o_TO2 og o_TO4 skal benyttes som et estetisk element for bortleding og fordrøyning av overflatevann.

3.2.4.d. o_TO1 og o_TO2 skal opparbeides med fast, kjørbart dekke der det er behov for tilkomst for renovasjonsbil. Det øvrige dekket skal ha gode og varige kvaliteter. Formingsveileder datert 27.10.2026 er retningsgivende.

3.2.4.k. Det tillates parkering på o_TO5.

Bildet fra dagens situasjon. Harde flater og biler preger dagens rom, men med innslag at materialer og elementer som skal videreføres. Bla. flotte bytrær, robust vegetasjon, natursteinskanter og vinkeljernsrekkverk.

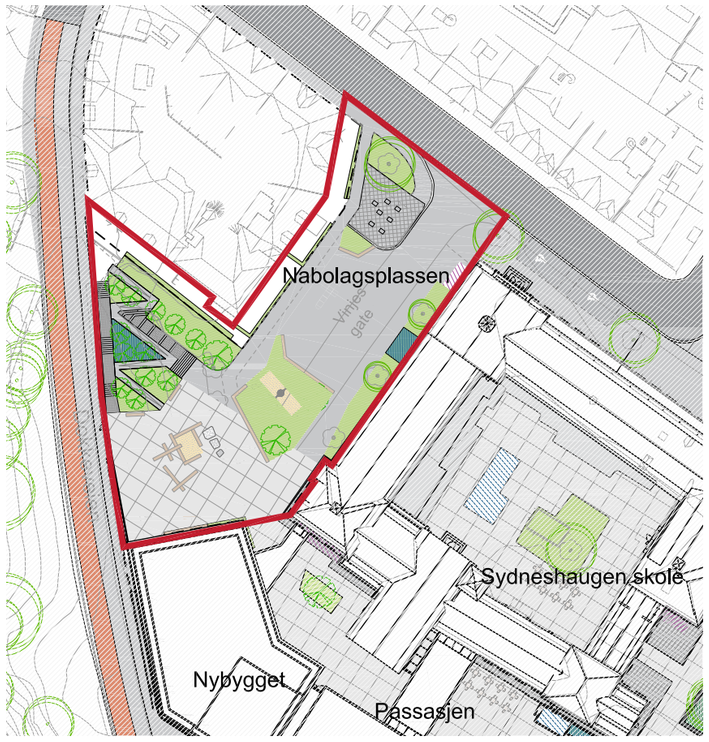

Forenklet oversiktsplan som viser Nabolagsplassen

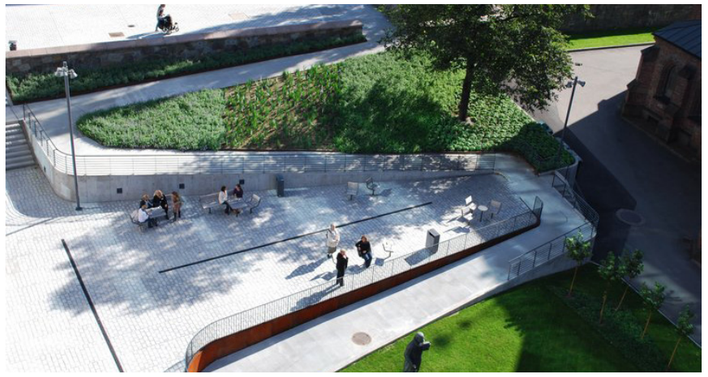

Inspirasjon for sambruksgate, trapper, ramper og vegetasjonsbruk

DEL 2 LANDSKAP

SØRVESTSIDEN

Sørvestsiden skal utvikles med utgangspunkt i eksisterende kvaliteter som terreng, trapper, murer og vegetasjon. Området skal tilpasses nærliggende bygg og park, og videreføre dagens materialbruk og uttrykk slik at helheten styrkes.

Området skal fremstå som en rolig og grønn del av campus, med vekt på bevaring og styrking av naturpreg. Eksisterende trær, murer og grøntdrag skal ivaretas, samtidig som utbedrede gangveier og mindre oppholdsrom gir bedre tilgjengelighet og bruk. Vegetasjon og terrengtilpasninger skal støtte opp under klima- og miljøhensyn, med stedegnede arter og skånsom bearbeiding.

Prinsipper

Eksisterende trapper, natursteinsmurer og vegetasjon skal beholdes så vidt mulig.

Det bør brukes samme type materialer og uttrykk som i eksisterende strukturer.

Det skal sikres universell tilgjengelighet i nye stier og ganglinjer så langt som mulig.

Stedegnede arter bør suppleres og revegeteres, basert på dagens artsutvalg.

Det bør skapes små oppholdsrom i tilknytning til eksisterende strukturer uten å konkurrere med dem.

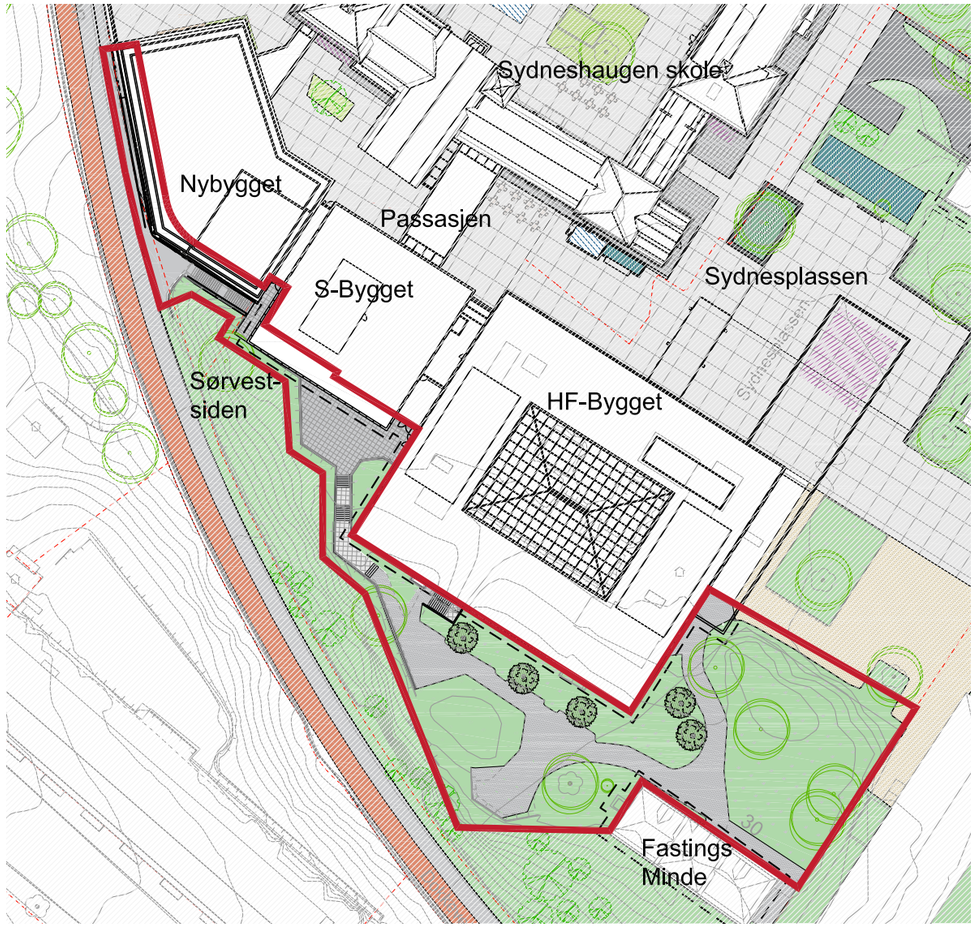

Forenklet oversiktsplan som fremhever Sørvestsiden.

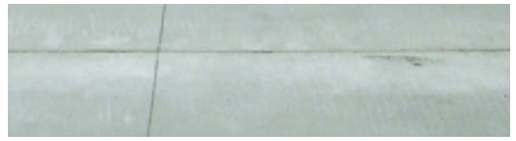

To typer betongdekke som harmonerer med historisk uttrykk og fremtidens bruk.

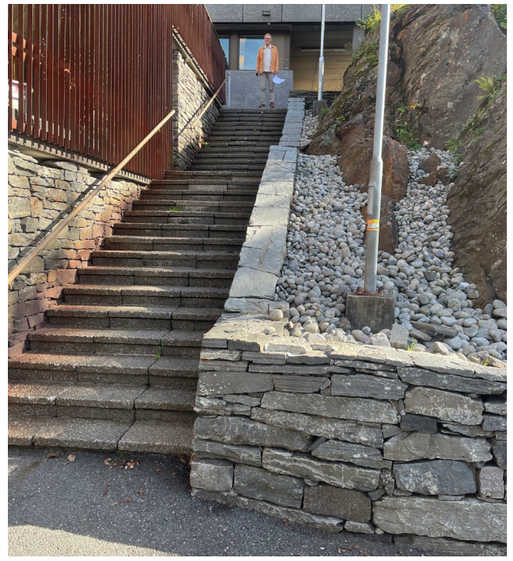

RELEVANT PLANBESTEMMELSE (ikke uttømmende)

3.3.1.a. o_PA1 og o_PA2 reguleres til offentlige parkområder. Illustrasjonsplan datert 19.05.2026 er retningsgivende for ny vegetasjon og treplanting. Tilført vegetasjon skal være stedegen.

3.3.1.b. Eksisterende trapp mot Dokkeveien innenfor o_PA2 skal ivaretas.

3.3.1.c. Innen o_PA2 skal det tas hensyn til eksisterende landskap ved skjøtsel og vedlikehold og det tillates ikke tiltak som vil forringe landskapets kvaliteter, og som hindrer tilgang eller bruk av området. Se også punkt 5.7.1.

4.1.1.b. Tiltak som gjelder utomhuselementer som ramper, møblering og hageanlegg skal ta hensyn til kulturmiljøverdiene i området. Formingsveilederen datert 27.10.2026 er retningsgivende.

4.1.2.a. Hensynssone H570_1 – Bevaring kulturmiljø (Universitetsområdet) ligger innenfor Riksantikvarens KUL K75, et kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse.

4.1.2.b. Utomhuselementer som ramper, trapper, møblering og hageanlegg skal i størst mulig grad bevares.

Bilder fra dagens situasjon, som viser førende kvaliteter for videre prosjektering.